

„Monuments Byzantins de Curtăea de Argeș“ — de O. Tafrali. (Librărie orientaliste Paul Genthner 13. Rue Jacob Paris 1931.) Pe la sfârșitul anului 1931 a apărut în limba franceză, în editura Paul Genthner, Paris, cartea d-lui prof. O. Tafrali dela Univ. din Iași : „Monumentele Bizantine din Curtea de Argeș“.

Dela „Getica“ lui Pârvan, cartea d-lui Tafrali constituie desigur cea mai monumentală operă de documentare istorică, scrisă de un român. Această operă realizată cu o savantă muncă, depusă continuu timp mai mult de zece ani, fixează definitiv chestiunea monumentelor din Curtea de Argeș,

Două volume mari tipărite în superioare condițiuni grafice, — un volum, 352 pagini, cuprinde textul și al doilea planșele, 12 colorate și 146 negre.

În metoda de cercetare a rămas credincios di-tinsului său profesor M. Charles Diehl căruia îi închină această operă.

Opera d-lui Tafrali cuprinde studii despre bisericile : „Sân - Nicoară“, „Adormirii Precestei“ și „Sfântul Nicolae“ sau „Domnească“, — în legătură cu acestea și pentru fixarea datelor istorice citează toate părerile contradictorii și expune un mare număr de documente, începând cu prezentarea și clarificarea evoluției dela înființarea Țării Românești.

Autorul suține și documentează că bisericile „Sfântul Nicolae“ și „Sân-Nicoară“ au fost clădite și decorate în secolul al XIII-lea.

Biserica Sf. Nicolae care probabil este zidită între 1238—1240 și pictată între 1262—1272, recum și Sân-Nicoară, aparțin unei școale din Constantinopol. Aceste biserici au modele asemănătoare în Constantinopol, Iheracia și peste tot în Bulgaria.

În jumătatea primă a secolului al XIII, Bulgaria are un rol preponderant în Balcani și la noi; Serbia ia locul Bulgariei numai dela sfârșitul sec. al XIII-lea și sec. al XIV-lea.

În secolul al XIV-lea în Țara Românească ca și în Banat și în mare

parte din Ardeal, toate monumentele poartă marca influenței sârbești care se resimte și în alte domenii.

Mănăstirile Tismana, Cotmeana și Cozia au suportat influența planului treflat al bisericilor sârbești din secolul a XIV-lea, or dacă bise icile Sf. Nicolae și Sân-Nicoară ar fi clădite în acest secol — spune autorul — pentru ce nu au și ele acelaș plan ca celelalte biserici de la noi care se știe că au fost clădite în sec. XIV, de ce au tocmai un plan pur al școalei din Constantinopol, având asemănare perfectă cu bisericile bulgare din Târnovo, Trapezița și Bovicovo, construite în secolul al XIII-lea?

Apoi peste toate aceste considerațiuni prezintă o serie de documente, înscripții și date cari indică secolul al XIII.

Pentru stabilirea datei în legătură cu biserica Sf. Nicolae, autorul cercetează și prezintă documente referitoare la întemeierea Țării românești, referitoare la existența istorică alui Negru Vodă, cercetează folclorul, lupta între catolicism și ortodoxism precum și toate evenimentele cari ar pur'a să-i susție teza.

Trebuie să amintesc că studiul picturilor primește o deosebită importanță.

Pentru Banat, importanță specială capătă acea parte din lucrare, în care dl. Tafrali fixează diferitele izvoare de inspirație ce afară de influența exercitată la Curtea de Argeș, crează forme de artă asemănătoare și dincoaci de Carpați. Astfel seria bisericilor din Valea Hațegului (descrise și studiate temeinic de dnii Silviu Dragomir, Vătășeanu etc.) și indirect bisericile vechi bănățene își trag obârșia din acest centru important de cultură și artă slavo-românească.

Vom reveni pe larg asupra acestei prețioase lucrări.

A doua lucrare de incontestabilă importanță științifică este cartea d-lui prof. Coriolan Petranu : **Monumentele istorice ale județului Binor** apărută tot în 1931, în Sibiiu, la Krafft și Drot-

leff, cu text românesc și englezesc și cu 124 planșe ilustrate.

Mai cu seamă cât privește părțile de dincoaci de Carpați suntem încă departe de a putea face o sinteză asupra mișcării artistice, asupra formelor ce într-o regiune sau alta au căpătat consistență de stil mai mult sau mai puțin istoric. Deocamdată studiile pornite pe acest teren virgin, se rezumă cu drept cuvânt la partea de arhivă: la adunarea materialului documentar, la inventarul tuturor monumentelor de artă și la descrierea lor. Abea când acest vast inventar va fi terminat, abea atunci se va putea încerca o sinteză, și prin aceasta, plasarea manifestațiilor artei românești în areopagul artei intenționale.

Din acest punct de vedere lucrarea dlui Petranu câștigă importanță deosebită cu atât mai vărtos că este al doilea volum din seria inventarului lucrat de d-sa cu atâta temeinicie asupra bisericilor de lemn. Primul volum apărut acum câțiva ani se ocupă de bisericile de lemn din jud. Arad; lucrarea de care ne ocupăm acum adună și comentează toate bisericile de lemn din jud. Bihor, urmând ca în curând să apară și al doilea volum asupra bisericilor de peatră.

Materialul documentar adunat de dl Petranu din jude ul Bihor este depus la Seminarul de ist. artelor dela univ. din Cluj, iar lucrarea d-sale cuprinde numai o parte selecționată a acestui material, ordonat cronologic, după topografia operelor, stabilirea măștrilor, a mediului și a notelor distinctive ale județului.

Cartea dlui Petranu cuprinde 150 de biserici a căror descriere este realizată mai mult prin clișee decât prin text, iar concluziile ce se pot trage din studierea bisericilor izolate, influențele de stil sunt în parte fixate încă din prima sa lucrare asupra bisericilor din jud. Arad, potrivitându-se în parte și la acestea.

Descrierea textului urmărește formele arhitectonice, decorative, fixează caracterul și conținutul picturii, îmbrățișează înfășișit și domeniul foarte bogat aci al obiectelor de artă industrială. Bisericile de lemn din Bihor aparțin tipului est-european fixat de Strzygowski, totuș aducând o notă distinctă, ce se poate numi ardeleană.

Lucrarea dlui Petranu constituie de sigur unul dintre cele mai prețioase documente de cultură românească, rotunjind tot mai mult a ea cunoașterea a Țării noastre, pe care ne-o cere insistenț străinătatea. I. M.

Doi înfăptuitori: Muzicescu și Vidu. Contribuție la istoria muzicii bănățene 1840—1890 de prof. Iosif Velceanu. Dl Velceanu se ocupă în lucrarea de față de opera celor doi mari compozitori români: Muzicescu și Vidu arătând înfăurirea pe care activitatea lor au avut o asupra dezvoltării muzicii noastre populare. În legătură apoi cu acestea, Dsa arată începuturile celor mai vechi înjgnebări corale și muzicale din Banat, trece după aceia și descrie primele concerte și concursuri de coruri ce au avut loc, iar pe urmă se ocupă și relevă activitatea folkloriștilor muzicali bănățeni.

Noua lucrare a Dlui Velceanu este o prețioasă contribuție la cunoașterea muzicii care e atât de mult dezvoltată în Banat căci „Mândră fără e Bănatu, că la noi cântă totnatu“, și se completează foarte bine cu ceiace Dsa a mai scris înainte cu câțiva ani despre: „Corurile și fanfarele din Banat“. I. M.

Arhivele Olteniei, An X, No 54—55. *Luăm dinadins această revistă olteană mai întâi. Fiindcă vrem să însemnăm pe marginea ei câteva impresii pe cari ni le-a sugerat răsfoitul ei cu deamădunul. N'a fost pagină deasupra careia să nu ne oprim și să nu ne punem câte o întrebare: Cum se face că în provincia vecină — de care atâtea mărturii ale trecutului ne leagă — poate apărea de atâtea ani, însoțită de înțelegerea unanimă a intelectualilor craioveni, o revistă care a isbutit să devină chintezena manifestărilor spirituale ale unui locșor de față ce nu-și strigă totuș, cu fiece prilej „drepturile, meritele și luptele trecutului“ său, așa cum ne place nouă bănățenilor s'o facem?! Cum se face că într'o provincie care nu-și reliefează orgolios granițele-i etnice și nici nu profilează emfatic predilecții regionaliste, apare totuși o revistă care cultivă cu atâtea sfințenie specificul locului și acumulează cu atâtea discernământ toată pulsația și toate înmuguririle unei culturi ce se adapă cu îmbeșugare din seva olte-*

nească, — așa cum nici o revistă la noi nu face — fiindcă — nu că n'am avea-o — ci fiindcă lipsește interesul care să o cuprindă și înțelegerea care să o însoțească. Analele Banatului? Acestea își au așa de bine definite limitele și-i suficient să le răsfoești dela început spre a vedea că n'au putut fi până acuma de cât tribuna a cel mult 10 îndrăgostiți de trecutul provinciei noastre, cari au scormonit cu succes tainele unor vremuri uitate. Dar numai atât. Numărul acestora nu se mai mărește. Fiindcă — de ce n'am spune-o? — lipsește la noi ambiția necesară creațiunei. Lipsește atmosfera generatoare de avânturi și — mai ales — lipsește frământarea caracteristică marilor realizări.

Ori cât de tristă ar fi pentru noi această constatare, nu-i bine să o mai ascundem. Prea ne-am complăcut în mediocritatea din care strigându-ne mereu „drepturile, meritele și realizările... trecutului“, n'am făcut de cât să ne denunțăm neputința. În paginile acestei reviste ce-și face cu prisosință datoriz — de nimeni susținută și văduvită de o înțelegere mai deosebită — am socotit că e bine și — chiar locul — să ne mărturisim deziluziile. Paginile ei de până acuma stau măturate; n'au putut cuprinde de cât o mână de oameni. Restul? Îi puteți asculta prin cafelele cum trasează liniile — cu țigara de foi — și descriu perspectivele ce „s'ar putea“ aplica culturii bănățene...

Numai că, până când ne vom tot mărgini la aceste manifestări, ar trebui să fim mai discreți. Pentru urechile ce aud, toate lamentările noastre vor sfârși prin a nu mai fi ascultate, câtă vreme din toate provinciile se încheagă biruitor o muncă constructivă cristalizată în pagini pe care se încrustează tot mai multe nume de oameni altoiți pe tulpina unor provincii cari ne stau mereu înaintea.

Cu barometrul pe care ni-l dau paginile Analelor Banatului, am putut măsura presiunea dela noi, iar Arhivele Olteniei ne-au servit un bun prilej de verificare.

Dacă acestea din urmă își au cadrul mult mai largit, e dovadă că ele apar însoțite de altă înțelegere de cât Analele Banatului cari până acuma nu au putut de cât să arate că „mult bine pot face puținii buni împreună“.

Vicențiu Bugariu

... Și-acum să răsfoim împreună revista olteană care ne-a prilejuit constatările de mai sus.

La început revista cuprinde trei studii temeinice și interesante: întâi „Tipuri de case țărănești din Oltenia“ de A. Vincenz. Este o comunicare pe care autorul a făcut-o la Congr-sul de Geografie din 19 Mai 1930 și în care se face o distincție între locuințele țărănești din Oltenia: „casa din regiunea câmpului și casa din regiunea dealului sau de supt munte“. Cea dintâi s'a desvoltat din bordei iar cea de a doua din coliba și stâna străveche. În continuare autorul examinează cu multă competență construcția, și utilizarea locuințelor însoțind textul cu deseme grafice și clișee exemplificatoare. Al doilea studiu este al părintelui T. Bălășel despre „Vechi texte bogomilice găsite prin Oltenia“. Autorul publică cu adnotații un număr de câteva manuscrise pe care le posedă și cari au rămas necunoscute.

Urmează apoi un istoric al „Bisericii Madona-Mântuleasa din Craiova“ de George Mil. Demetrescu.

După aceste trei studii, revista se divizează în secțiuni după cum urmează:

I. Oltenia istorică cuprinzând documente ca acestea: Hrisovul lui Mihai Vodă Viteazul pentru proprietățile sale din Județul Romanși dat în Târgoviște la 6 Septembrie 1598, comunicat cu o introducere de St Nicolaescu. Acte și scrisori din trecut: Doctorul V. Anania, comunicate de C. N. Mateescu; Oameni și fapte din trecutul Craiovei, Acte și documente comunicate de Ioan V. Căncea. Din arhiva veche a liceului Carol I. din Craiova, comunicate în continuare de Prof. Mihail Paulian; etc. etc.

II. Oltenia arheologică: cuprinde un foarte minuțios și aprofundat studiu despre „Podul lui Traian dela Drobeta“ de D. Tudor. Studiul e însoțit de numeroase desene grafice și de clișee iar la urmă e rezumat în franțuzește.

III. Oltenia Naturalistă se înscrie cu o „Dare de seamă despre excursiunea botanică, făcută în județul Doljiu în anul 1929, și despre înființarea Herbarului Muzeului regional din Craiova. (Cu 10 fotografii luate de autor) de E. I. Nyárady (Cluj).

IV. Oltenia literară-artistică. Exceleză prin câteva poezii inspirate. Remarcăm dintre toate **Taina focului de Sabina Paulian**. Poezia dovedește multă calitate și ne pare rău că nu avem loc să reproducem cel puțin strofa dintâi care — singură — ar fi în măsură să arate cât de robust e talentul semnatarii.

Mai semnează poezii bune T. Păunescu-Ulmu, Valentin Al. Georgescu, Aurel Chirescu, Al. Marius Popescu și Nicolae Șegăreanu care iscălește — cu un nume destul de românesc — două poezii franțuzești...

Proză în această secțiune, semnează Coca Fargó, iar M. D. Ioanid publică începutul unui serios studiu despre „**Inconștientul în literatură**“.

V. Oltenia culturală. Se schițează fugăr „mișcarea culturală în Craiova“, notându-se conferințele — foarte numeroase și foarte instructive — cari s'au înregistrat de către Soc. „Prietenii Științei“, Universitatea Liberă a aceleiaș societăți, Liceul Carol I. și Liceul Frații Buzăști. Activitatea acestor instituții apare din înșirar a programului lor, ca fiind foarte intensă și lăudabilă.

După încheierea acestor 5 secțiuni ale revistei, cari aduc toate lucruri interesante, încep „notele și comunicările“ unde **Scriptorul Severin**, notează rânduri foarte simțite despre sfârșitul **Generalului Culcer** și se dau câteva note despre „**Călătoria contelui von Hofmannsegg în regiunile noastre (1794)**“. Noiele acestei călătorii sunt foarte interesante, ele cuprind și câteva date despre românii bănățeni dintre Panciova și Orșova, date cari așa sumar cum le înșiiă d. Const. I. Karadža, par a avea o importanță incontestabilă pentru cunoașterea trecutului colțului nostru de țară. Asupra acestor date vom căuta să ne fixăm atențiunea ocupându-ne și noi — mai pe larg — de ele.

Revista, se completează cu foarte bogate în cuprins „pagini culturale din trecut“ privind **Craiova de odinioară**, încheindu-se cu judicioase și obiectivele recenzii ale dlui C. D. Fortunescu, directorul și conducătorul acestei reviste atât de bogate în cuprins, și-arăt de bună îndeplinătoare a unei firești și necesare manifestări culturale ale unei provincii pe care o onorează cu apariția sa.

V. B.

Țara Bârsei. Anul III, No. 4, 5 și 6.

Ca și precedenta revistă craioveană, **Țara Bârsei** e integrată în aceleaș bine definite rosturi culturale, servindu-le cu o remarcabilă constinciozitate. Astfel din No. 4 din Iulie—August, desprindem aceste studii cari ne confirmă spusele noastre și-i legitimează apariția justificată pe deplin de necesitățile culturale ale unei părți de țară ce foarte evocator e pusă în fruntea revistei. Astfel: **Contribuții la istoria vechei familii brașovene a Nicolaeștilor**, de A. A. Mureșianu, Vechimea bisericii Sft. Nicolae din Schei-Brasov de **Ioan Grișcu**; **Insemnarile popii Nicolae Grid despre Schei de altădată și biserica lor de Ion Mușea**. Alături de aceste studii ce aduc o bogată contribuție la cunoașterea trecutului, se cuprind articole de sinteză semnate de **Căius Bardosi, Dorin O. Popescu**; precum și o parte literară ce cuprinde reușitele realizări ale dlor D. Olariu, Comanescu, S. Tamba. Îndeosebi schița acestuia din urmă e plină de un sănătos umor și ironie la adresa celor care se încăpățânează în a păstra limba împeștiată de barbarismele cu care s'a împregnat în vremurile de asuprire. În acest număr revista își aduce și ea omagiile cărturarului N. Iorga, asociindu-se unanimei sărbătoriri a marelui nostru învățat cu prilejul imbolnirii a 60 de ani. Insemnăm articolul plin de adevăr al dlui **Dr. I. Ol. Ștefanovici-Svensk**: **Prof. N. Iorga: omul care sfințește locul**:

Numărul următor 5 (din Septembrie-Octombrie 1931) se menține la acelaș nivel cuprinzând și alte semnături:

O. Popa scrie despre **Ștefan Mălat, N. Orghidan**; **Observațiuni morfologice în regiunea Brașovului**, **C. Lăcea**: **Amintiri despre Axentie Severu**, **G. Maxim-Burdujanu**: **O piatră pentru adevăratul mormânt al lui Șt. O. Iosif**. Sumarul se completează apoi cu încă 3 articole datorite dlor A. A. Mureșianu, St. Pasca, Ax. Banciu, iar **Partea literară** cuprinde întâi, două traduceri bune ale dlui Daneni din Lenau și Petőfi, și apoi contribuția dlor Gh. D. Banu, N. Vonica, S. Tamba — completându-se cu dări de seamă și bibliografie semnate de A. A. Mureșianu, I. Colan și I. Gherghel.

Numărul 6 din Noembrie-Decembrie a. c. are cam tot aceleaș colaborări

și în cam acelaș material, pe deasupra are Tabla de materii a anul III prin care se vede că s'a lucrat modest dar cu teme. Și aceasta înseamnă mult pentru o revistă de provincie.

Analele Brăilei. Anul II, Nr. 2-3-4 Aprilie-Decembrie 1930. Apărute cu întârziere, din cauza acelorăș greutateși materiale de care suferă mai toate publicațiunile de acest gen, Revista își îndeplinește cu prisosință menirea, Aduce de fiecare dată interesante contribuții la cunoașterea trecutului bogat al Brăilei.

Revista Istorică. Vol. I, fasc. I, II și III. Noua revistă, ce apare sub conducerea dlui Prof. George Brătianu, aduce un bogat material istoric. Cele trei fascicule primite de noi, cuprind toate studii, documente și material pe cât de variat, pe atât de serios studiat comentat. Remarcăm colaborarea prețioasă a dlor G. I. Brătianu, D. Russo, P. P. Panaitescu, C. C. Giurescu, Andrei Veress, activul istoriograf maghiar, Al. Rossetti și alți tineri profesori și publiciști de necontestată valoare. Dar ceea ce dă o valoare științifică mai mare revistei sunt notițele bibliografice, recenziile și cronicile foarte judicioase și foarte documentat scrise.

Ca revistă de specialitate, publicația aceasta a dlui G. Brătianu, reprezintă un viguros curent de pozitivă afirmare a științei istorice. Și între publicațiunile de genul ei, stă la loc de cinste.

Gândirea. An. XI, No. 11. Revistă cu conduita atât de bine definită de ceea ce spiritualitatea românească are mai select se cinstește pe ea însăși — cinstind pe Octavian Goga, poetul nemuritor al celor mai alese sentimente românești. Studiul dlui Radu Dragnea despre „Octavian Goga și principiul național” aduce aprecieri foarte juste și definește cât se poate de bine principiile de cari a fost condus — în tot ce a creat — d. Goga. **D. Const., D. Ionescu** scrie rânduri foarte frumoase despre „Poetul Octavian Goga” relevând frumusețile poeziei care a mișcat inimi cum nici o altă poezie nu le-a mai mișcat. **D. Dragoș Protopopescu** întregeste studiile, scriind despre **Goga, dramaturgul.** Mai aduc contribuții prețioase la sărbătorirea poetului Octavian Goga, dnii Adrian Maniu înseilând câteva rânduri foarte inspirate despre

Rășinari; Nichifor Crainic, însemnând câteva observațiuni în marginea unei sărbătoriri” și d. **Al. O. Teodoreanu.**

Partea literară a revistei se completează cu câteva poezii semnate de dnii **Ion Al. George, George Gregorian, I. Mircea, Ștefan Iorga, Sandu Tudor.** etc.

Revista se întregeste apoi cu acelaș cronici și însemnări cari au constituit întotdeauna partea cea mai gustată a viguroasei publicațiuni — discutată mult, dar apreciată și mai mult.

No. 12 al revistei „Gândirea” începe cu un articol al d-lui **Nichifor Crainic** „Puncte cardinale în haos”. Articolul poetului „Țării de peste veac”, e o confesiune adresată studențiunii universitare din Cluj. Prezintă idealistă, materialistă și spiritualistă; arată cauzele haosului actual ca urmări ale materialismului sub diferite forme, și propune ca regenatoare morală pentru tinerime doctrina spiritualistă, realismul creștin.

Apoi urmează o serie de poezii semnate de **Lucian Blaga**, versuri cari vor apare în noul volum „La cumpăna apelor”. Aceiaș bogăție de imagini și poezie profundă cu care ne-a obicinuit d-l Blaga.

D-l **T. Vianu**, distinsul estetician, publică câteva imagini italiene admirabile pastelate într'un jurnal de călătorie. D-l **D. Protopopescu** publică un valoros studiu despre romantismul englez.

D-l **P. M. Vizirescu** semnează o schiță iar **Donor Munteanu, Marcel Romanescu, C. Sălceanu și Eliza Alexandrescu** — versuri.

Ca încheiere urmează aceleaș apreciate cronici, de data aceasta semnate de d-nii **E. Cioran, C. M. Ionescu, A. Broșteanu, G. M. Zamfirescu și N. Crainic.**

Convorbiri literare. Anul 64-lea. Oct. 1931. Bătrâna revistă pare că ține cu dinadins să-și manifeste sentimentele-i de nesocotire a vârstei care o apasă. În condițiuni tehnice ce nu se mai pot compara cu cele de odinioară, revis a aduce mereu alte și alte nume — pe care, dacă nu le mai poate consacra și impune ca altă dată, le păstrează totuși într'o frumoasă și curată altitudine neîntinată de năsdrăvăniile vremii. Notăm dintre colaboratori pe d. prof. **G. Adamescu** cu lucrarea de

specialitate: „**Problemele actuale ale ortografiei românești**”, pe d. **Grigore Băj-naru** care dovedește că **Alexi Theobar** a plagiat romanul **Ciocoi vechi și noui** al lui **N. Fiimon**. (O trudă postumă și inutilă de altfel; vremea a sancționat mai înainte meritul fiecăruia: plagiatorul fiind uitat).

Pe lângă unele reușite încercări literare din care desprindem poezia dlui **Victor Ion Pavelescu** și schița dnei **Eufrosina Pală**, revista mai cuprinde variate și interesante cronici istorice, politice și economice precum și recenzii.

Mai notăm dintre revistele primite și pe care nu le mai putem descrie cu deamănuntul nemai îngânduindu-ne spațiu prea strâmt pentru mulțimea de reviste câte ne-au venit dela apariția — cam îndepărtată, a Analelor :

Boabe de Grâu. An. II. 5 și 6—7 din iunile Mai, Iurie și Iulie. Revista care apare sub fericele auspicii se păstrează în aceeași atitudine de culturalizatoare „oficială”. Nu-i facem nici un reproș. Dimpotrivă. Ne gândim numai dacă o fi citită tot așa de cu dragoste precum e și scrisă. Ar merita-o căci e interesantă și cu gust alcătuită.

Viața Săceleană. An. II. No. 3—4, 5—6, 7—8. Revista apare la Satu-lung Săcele—Brașov și aduce, modeste dar prețioase contribuții la cunoașterea regiunii săcelelor atât de vestite. Reviste de genul ei nu ne-ar strica să avem cât de multe. Nici odată nu ar fi prea multe și totdeauna ar avea multe de adus la cunoștința publicului cititor românesc — foarte puțin inițiat în tainele trecutului.

Gazeta Școliei. An. XIII No. 9—10, Craiova Sept.—Oct. 1931. Cu colaborarea dascălilor oțeni, revista se menține în cadrele școliei pentru servirea căreia e și creată.

Natura. No. 9. An. XX. 15 Nov. 1931. Apare cu aceleași interesante contribuțiuni științifice cari nu-și prea au multe publicațiuni similare.

Primul articol din Revista **Natura** No. 10 este al dlui **Gh. Țițeica**.

Structura Materiei, conf. ținută la Universitatea liberă.

În această conferința Dsa expune o privire generală asupra concepției constituției materiei care este privită cu nesiguranță din cauza revoluționării

legilor fizice. Se expune istoricul concepției materiei dela **Tales**, **Anaximene**, **Heraclit**, **Platon**, **Aristoteles** etc. Teoria atomică a lui **Leucip**, **Democrit**, **Epicur**, trecerea acestor concepții și transmiterea lor posterității de către **Lucrețiu** în poem sa: „De rerum natura”. Teoria atomică, care presupune pentru cei mai mulți o continuitate a materiei, arată dimpotrivă o discontinuitate. Această discontinuitate fizica modernă o explică, cu ajutorul: untului de lemn, apei și camforului.

Aritmetica lui **Gh. Lazăr** și **Ioan Ionescu**.

Autorul face recenzii cărții lui **Gh. Lazăr** punând în concordanță termeni și modul de rezolvare din această carte cu evoluția terminologiei și modului de rezolvare, de azi.

„Cea mai bătrână ființă de pe pământ” de **Emil Pop**.

Aici autorul ne înfățișează moartea celei mai bătrâne ființe, a unui arbore de 6000 ani numit **Dracone Drazo** din insula **Tanarife**, care a fost desrădăcinat de o furtună.

Preistorie de **N. Ciurea**.

Autorul descrie localitățile din ținutul Sucevei, unde s’au aflat obiecte și fosile, reconstituind viața omului primitiv din acei țnut. Urme preistorice găsite până azi sunt pe malul stâng al apei Moldova, în localitățile: **Busumeni**, **Spătarești**, **Ciumulești** etc.

Urmează și alte articole și însemnări ca: 1. Însemnări cu privire la orașul **Focșani** de **I. M. Dumitrescu**. 2. O carte bună despre petrolul românesc. 3. Note și dări de seamă. 4. Însemnări etc.

C. S.

Milcovia, revistă regională de studii, apare la **Focșani**, șub conducerea prof. **N. Al. Rădulescu**. Pășește în al 2-lea an de activitate Publicație admirabilă atât ca conținut cât și ca lucrare tehnică. Grupează în juru-i o seamă de intelectuali putneni plini de însuflețire și dragoste pentru trecutul ținutului lor natal. Vol. 1, An II 1931, este închinat Ligii culturale cu prilejul congresului ținut în acest an la **Focșani** când împlinște 40 ani de existență. Fascicol voluminos și elegant, numărul acesta din urmă se înfățișează cu mult mai mare decât cele apărute până acum și cuprinde material bogat și variat. Se deschide cu: „**Vadul Moldo-**

Muntean un interesant articol al dlui prof. S. Mehedinți prin care distinsul nostru savant descrie regiunea cuprinsă între munții Vrancei și Dunăre și evoluția acesteia în decursul timpurilor, arătând însemnătatea pe care această regiune o prezintă din punct de vedere antropogeografic și istoric. Urmează după aceia, sub titlul de: „**Populațiunea județului Putna la jumătatea veacului trecut după Ion Ionescu de la Brad**”, publicația unei serii de date statistice culese de dl Al. P. Arbore din lucrarea: „**Agricul-tura română în judeciul Putna**” scrisă prin anii 1869 de Ion Ionescu fost inspector general de agricultură. Datele se referă mai ales la demografia și etnografia județului respectiv. Sunt interesante, ca unele ce au servit la dezvoltarea multor probleme de mai târziu, sociale, economice și naționale, din acest ținut. Mai departe: „**Contribuțiuni la istoria bisericii vrâncene**” e studiul ce dl Aurel V. Sava îl face asupra trecutului bisericesc din ținutul Vrancei. D-sa arată începuturile de viață monahală din aceste părți, împrejurările și data ridicării diferitelor schituri și biserici vechi citând o serie întreagă de documente referitoare la istoria bisericii vrâncene. Vine apoi: „**Folklor din R. Sărat**” câteva versuri populare culese de dl Ion Diaconu. Pe urmă articolul despre: „**Lupta dela Focșani 3 Aug. 1789**” în care dl Ioan C. Băcilă descrie desfășurarea acestei mari bătălii ce s'a dat între armatele ruso-austriece și turci și care s'a terminat cu înfrângerea celor din urmă. Dl I. Rădulescu-Râmnic scrie despre „**Liga culturală secția Focșani viața și activitatea ei**”, arătând împrejurările în cari a luat ființă Liga al cărei prim președinte a fost prof. Caian, și amintește momente din trecutul ei Dl Ion M. Gane publică: „**Primele Topografii râmnicene**” cari au fost: Tip. Petre Th. Pecetescu (1873), Tip. Ziarului Curierul Râmnicului (1882), Tip. Gazetei Săteanului (1883), și Tip. Aquila Română (1890), și enumără diferitele publicațiuni (cărți, reviste, zăre) ce s'au tipărit pe vremuri în aceste topografii. Un interesant articol e apoi: „**Contribuțiuni la informațiunile călă-**

torilor streini despre regiunea Milcovia” prin care dl Ion Diaconu arată însemnările făcute asupra acestui ținut de următorii călători pe cari soarta i-a purtat pe meleagurile țării noastre: italianul Giovanni Botero (1580—1590), poetul polon Samuel Twardowski (1622), negustorul italian Tommaso Alberti (1630), stolnicul polon George Krasinski (1643), Wojciech Miastkowski (1640), Stanislaw Osowiecim (1643), arhidiaconul Paul de Alep (1653) ș. a. Dl Mih. Popescu în „**Contribuțiuni la istoricul Școalelor publice din Focșanii-Moldovei și Munten**” se ocupă de începuturile primelor școale din acest oraș. Un alt prețios studiu e articolul: „**Câteva considerațiuni asupra criminalității în județul Putna în perioada post-belică**” al dlui George Tatulescu care analizează diferite fenomene sociale din părțile acestea în lumina dreptului public. Dl I. M. Dimitrescu descrie activitatea culturală a „**Trei îndrumători ai vieții culturale focșanene**”: Artistul Ioan Lupescu, actor de talent (1837—1893), profesorul D. F. Caian primul director al Liceului „Unirea” (1838—1909), și maestrul compozitor Lucio Vecchi (1854—1904). Despre „**Târgurile anuale din ținutul Putnei**” dl N. Al. Rădulescu publică un scurt istoric arătând legături negustorești din aceste părți. Dl I. Romanoai în „**Date focșane asupra hotărului și Unirii**” aduce prețioase contribuțiuni referitoare la cele două orașe de odinioară Focșanii-Moldovei și Focșanii Valahiei, contopite mai târziu într'unul singur, sub numele de Focșani. De relevat este apoi articolul dlui Maior D. Cantea despre „**Județul Putna din punct de vedere militar**” prin care autorul relevă importanța strategică a locului și amintește luptele ce s'au desfășurat în această regiune. La sfârșit găsim o dare de seamă despre „**Camera de agricultură a jud. Putna**” scrisă de dl N. Jechianu care arată bogata faună a acestui județ. Revista se încheie cu o serie de interesante „**Imagini din Milcovia**”: biseici de lemn, gospodării țărănești, costume naționale etc. **G. P.**

Fascicolul de față a fost încheiat în 15 Februarie 1932.